

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľa **P.**, bytom v K., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu** so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č.k. 3Sd/162/2008-36 z 13. januára 2009, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 3Sd/162/2008-36 z 13. januára 2009 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. zo 17.septembra 2008 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“/ potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. zo 17.9.2008 – ktorým podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“/ bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok **od 10.12.2007** v sume 10.829,- Sk mesačne, ktorý zároveň podľa § 82 zák.č. 461/2003 Z.z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

Slovenskej republiky č. 136/2008 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, bol navrhovateľovi od 1.7.2008 zvýšený na sumu 11.371,- Sk mesačne – a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa stotožnil so závermi odporkyne, že z posudkov zadovážených pre potreby konania jednoznačne a nepochybne vyplýva, že boli vypracované na základe odborných medicínskych nálezov za prítomnosti odborného lekára nefrológa a pri stanovení miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti u navrhovateľa 70% boli aplikované kritériá upravené v ustanovení § 71 ods.1 až 10 zák.č. 461/2003 Z.z.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Odôvodnil ho v podstate tým, že **miera poklesu** jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vzhľadom na ďalšie závažné ochorenia **mala byť zvýšená podľa § 71 ods.8 zák.č. 461/2003 Z.z.** Navrhovateľ zdôraznil, že krajský súd jeho návrhu nevyhovел, a to napriek skutočnosti, že jeho odborné nálezy potvrdzujú ďalšie zdravotné komplikácie. Poukázal na nález z angiologickej ambulancie zo dňa 03.02.2009, ktorého záverom bolo určenie periférnej diabetickej angiopatie. Taktiež poukázal na prepúšťacíu správu z NEDÚ Ľubochňa zo dňa 18.03.2008, kde je v závere konštatovaná artérová hypertenzia 2/C JNC – VII – vysoké kardiologické riziko, pričom odporkyňa a ani súd tejto skutočnosti nevenovali pozornosť. Zdôraznil, že v uvedenej prepúšťacej správe je tiež zdokumentovaná vysoká sedimentácia krvi, ktorá svedčí o zápalovom ochorení obličiek. Sedimentácia bola následne kontrolovaná pri nefrologickom vyšetrení dňa 22.06.2008, taktiež pri vyšetrení u praktického lekára navrhovateľa, MUDr. F., dňa 20.10.2008 s konštatovaním Dg. zvýšená FW v.s. pri chronickom postihnutí obličiek (diabetická nefropatia s proteinúriou). Navrhovateľ uviedol, že sedimentácia je u neho nepriaznivá od marca 2008 a nie z dôvodu zápalu horných ciest dýchacích, ako to uviedol súd. Namietal tiež postup posudkovej lekárky odporkyne vo vzťahu k lekárskej správe vypracovanej MUDr. E. dňa 06.11.2008, ktorej záverom bolo stanovenie axonálneho typu motor. neuropathie dolných končatín s potrebou pravidelných neurologických kontrol a stálej konzervatívnej liečby. Posudková lekárka odporkyne na kontrolnom vyšetrení dňa 4.12.2008 sa touto správou nezaoberala, pritom periférna neuropatia a diagnostikovaná angiopatia spôsobujú navrhovateľovi trpnutie oboch dolných končatín, hlavne v prstoch, mravenčenie, pálenie, pocit neklúdu v nohách alebo kŕče, najmä večer a v noci, bolesti pri chôdzi, hlavne v lýtkach po dlhšej chôdzi a pocit ťažkých končatín. Pokiaľ ide o **dátum uznania invalidity** – 10.12.2007, navrhovateľ s týmto nesúhlasil,

poukazujúc na odborný neurologický nález vypracovaný MUDr. A. K. dňa 15.02.2007, z ktorého je zrejmé poškodenie periférnych nervov dolných končatín. Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že od r. 2007 bol dispenzarizovaný na očnej laserovej ambulancii, kde boli obe jeho oči liečené z dôvodu opuchu sietnice. Pri kontrolnom vyšetrení zo dňa 13.02.2009 MUDr. N. konštatovala, že zraková ostrosť na jeho ľavom oku sa nezlepšila, boli poškodené zrakové bunky, pričom je predpoklad, že sa jedná o už nemenný nález pri chronickom poškodení makuly. Navrhovateľ uviedol, že pri jeho ochorení a komplikáciách posudkoví lekári pochybili pri určení schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách, a tiež, že posudková lekárka odporkyne MUDr. V. je proti jeho osobe zaujatá. Záverom navrhol, aby mu odvolací súd priznal výplatu dôchodku od 15.02.2007 a rozhodujúce zdravotné postihnutie – cukrovku s orgánovými komplikáciami, závislá od inzulínu kap. IV položka 1 písm. c) – žiadal ohodnotiť nad 70%. V priebehu odvolacieho konania navrhovateľ predložil aktualizované lekárske nálezy.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu nepovažovala dôvody uvedené navrhovateľom za opodstatnené. Zdôraznila, že zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa posúdili pre účely súdneho konania vecne príslušné orgány, pričom posudky boli vypracované po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení navrhovateľa a za jeho osobnej účasti. Vyhotovené posudky, ktoré sú logické a jednoznačné, boli okrem iného podkladom pre ich rozhodnutie, ako aj pre rozsudok prvostupňového súdu, ktorý navrhla potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací /§250s O.s.p. v spojení s § 10 ods.2 O.s.p./, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods.2 v spojení s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z podkladov administratívneho spisu bolo zistené, že na základe písomnej žiadosti z 21.4.2008 si navrhovateľ uplatnil nárok na invalidný dôchodok.

Napadnutým rozhodnutím odporkyňa žiadosti navrhovateľa vyhovel a priznala mu invalidný dôchodok od 10.12.2007. Z obsahu odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný za invalidného z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z podkladov súdneho spisu je zrejmé, že navrhovateľ uvedené percentuálne ohodnotenie jeho invalidity považoval za nepostačujúce a domáhal sa jeho zvýšenia s poukazom na ust. § 71 ods.8 zák.č. 461/2003 Z.z. a zároveň tiež nesúhlasil so stanoveným dátumom vzniku invalidity.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z. podmienený /okrem iného/ invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou /§ 71 ods.1 zákona/, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 /§ 71 ods. 5 zákona/.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú /§ 71 ods. 6, 7 zákona/.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť /§ 71 ods. 8 zákona/.

Posudkoví lekári, ktorí vyhotovovali posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, na základe odborných nálezov zhodne za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa označili ***cukrovku s orgánovými komplikáciami, závislú od inzulínu*** s tým, že u navrhovateľa bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa prílohy č. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. určená v rozsahu 70% (kapitola IV., položka 1, písm. c/), a to z možného rozpätia 50-75%. Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu odporkyne, nie je však zrejmé, prečo z uvedeného rozpätia bola u navrhovateľa miera poklesu stanovená práve v rozsahu 70%. Podľa názoru odvolacieho súdu sa krajský súd a ani odporkyňa tiež dostatočne nevysporiadali s námietkou navrhovateľa ohľadne možnosti zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v zmysle § 71 ods.8 zák.č. 461/2003 Z.z., a to s poukazom na ďalšie závažné ochorenia navrhovateľa.

Za tohto stavu vo veci odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako konštatovať, že v predmetnej veci nebol riadne zistený skutočný stav, pretože posudky vyhotovené pre účely konania nemožno považovať za presvedčivé a preskúmateľné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutočného stavu veci. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 220 O.s.p. a § 250q ods.2 O.s.p. s poukazom na § 250l ods.2 O.s.p. a § 250ja ods.3 O.s.p).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporkyne postupovať v naznačenom smere a pre účely objektívneho posúdenia nároku navrhovateľa zadovážiť dostatočné podklady. Podľa názoru odvolacieho súdu s poukazom na opakované námietky navrhovateľa ohľadne zaujatosti posudkových lekárov odporkyne, bude potrebné nariadiť vo veci znalecké dokazovanie, v rámci ktorého sa znalec tiež vysporiada s počiatkom vzniku invalidity navrhovateľa a následne vo veci odporkyňa opätovne rozhodne s tým, že svoje rozhodnutie aj náležitým spôsobom odôvodní, pričom sa zároveň tiež vysporiada s námietkami navrhovateľa, ktoré uviedol v odvolaní.

Súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi, ktorý si náhradu trov v rámci konania neuplatnil, ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková